

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/207/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118218205
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118218205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. L., W.. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcu z matky V. L.I., W.. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, T., zast. JUDr. Lenka Csikyová, advokátka, Hlavná 137, Prešov a otca L. L., W.. XX.X.XXXX, F. L. XX, T., toho času F. F. XXX, zast. JUDr. Viera Straková, advokátka, Námestie legionárov 5, Prešov, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/348/2018-87 zo dňa 16.9.2019, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o výživnom, dlžnom výživnom a trovách konania.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Predmet konania.

1. Predmetom konania je úprava rodičovských práv a povinností voči mal. EY. L..

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„Zveruje maloletú X. L., W.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej X. L., W.. XX.X.XXXX sumou 120 Eur mesačne počnúc dňom 22.9.2018 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky opakovane do budúcnosti.

Dlžné výživné za obdobie od 22.9.2018 do 30.9.2019 vo výške 1.040 Eur je otec oprávnený splácať v splátkach po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou X. L., W.. XX.X.XXXX posledný piatok v mesiaci od 16.00 hod. do 18.00 hod..

V prevyšujúcej časti návrh matky zamieta.

V prevyšujúcej časti návrh otca zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že rodičia sa zúčastnili prvého stretnutia rodičov na Okresnom súde Prešov za účelom dosiahnutia rodičovskej dohody. Rodičia sa zhodli len v tom, aby bola maloletá X. zverená do starostlivosti matky. Dohoda o výške výživného a úpravy stretávania sa s otcom nebola dosiahnutá. Matka s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti

od 22.9.2018, kedy bol políciou vykázaný z ich spoločného bytu. Od tohto dátumu maloletej dcére na výživu žiadnym spôsobom neprispieval, až potom, na základe neodkladného opatrenia súdu. Otec sa o deti, odkedy odišiel zo spoločnej domácnosti, nezaujímal. Ak im telefonoval alebo kontaktoval cez sociálne siete, tak len nadával na ňu ako matku, preto si ho deti zablokovali. Odvtedy deti žiadnym spôsobom nekontaktuje. Dcéra je žiačkou 8. ročníka základnej školy v Prešove. Ďalej matka uviedla výdavky na dcéru zhodné s písomným podaním. Maloletá X. je zdravým dieťaťom. Matka ďalej uviedla, že dcéra sa bude s otcom stretávať, ak bude triezvy, ak príde v podnapitom stave, dcéra sa ho bojí a hanbí sa za neho. Ona nikdy nebránila dcéru, aby sa s otcom stretávala. Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že súhlasí, aby maloletá dcéra bola zverená do osobnej starostlivosti matky a žiada, aby bolo súdom upravené jeho stretávanie sa s dcérou a to raz mesačne v piatok od 16.00 hod. do 18.00 hod. Jeho mesačný príjem je okolo 630 až 650 Eur, kde si uhrádza MHD 19,90 Eur, spláca pôžičku vo výške 600 Eur, mesačne 28,31 Eur, spotrebný úver vo výške 150 Eur mesačne. Momentálne býva v podnájme, má k dispozícii jednu izbu v rodinnom dome, kde uhrádza 300 Eur mesačne, uhrádza 50 Eur výživné na dcéru. Z listinných dôkazov predložených otcom maloletej v konaní 30P/184/2018 o rozvod manželstva, mal súd preukázané, že otec maloletej uhrádza pôžičku zo spoločnosti Quatro vo výške 600 Eur a to mesačne vo výške 28,31 Eur, pôžička spotrebiteľský úver Ahoj je splatený a ďalej uhrádza mesačne poistenie 23,43 Eur. Obaja rodičia sa zhodli na pojednávaní, aby súd upravil stretávanie sa otca s maloletou dcérou posledný piatok v mesiaci od 16.00 hod. do 18.00 hod. Z listinných dôkazov mal súd preukázaný príjem otca maloletej vo výške 8 661,61eur za obdobie od júla 2018 do júla 2019 teda v priemere 721,80 eur mesačne. Príjem matky je v priemere 500,-eur mesačne.

4. Prijal právny názor, podľa ktorého z vykonaného dokazovania súdu vyplýva, že vhodnosť zverenia mal. X. L.X. do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu osobne stará. Otec maloletej súhlasil so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti matky. Zároveň súd upravil styk otca s maloletou dcérou posledný piatok v mesiaci od 16.00 hod. do 18.00 hod, s čím vyjadrili súhlas obaja rodičia. Pri určení výšky výživného zo strany otca vychádzal súd z príjmových možností a schopností otca, príjmu matky, ktorá sa o dcéru osobne stará a zároveň potrieb maloletej dcéry. Maloletá X. je žiačkou 8. ročníka základnej školy, je zdravým dieťaťom. Súd určil výživné zo strany otca na maloletú dcéru vo výške 120,- eur mesačne, čo považoval za primerané potrebám dieťaťa. Maloletá dcéra má výdavky spojené s návštevou školy, nemá zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, nenavštevuje žiadne platené krúžky. Na druhej strane ide o dievča vo veku 14 rokov, teda jej nároky na obliekanie a trávenie voľného času sú určite vyššie. Takto stanovené výživné zodpovedá aj príjmovým možnostiam a schopnostiam otca maloletej, ktorého čistý príjem je vo výške 721,80 eur mesačne, odpadla mu vyživovacia povinnosť k synovi vo výške 100,- eur a k jeho výdavkom patrí bývanie, strava a základné potreby, o dcéru sa nezaujíma, nič jej nekupuje. Súd zároveň určil dlžné výživné za obdobie od 22.9.2018, kedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti do 30.9.2019 vo výške 1.040,- eur, s tým, že súd započítal výživné uhrádzané otcom na základe neodkladného opatrenia súdu od februára 2019. Dlžné výživné mu umožnil splácať v splátkach po 50,-eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

5. Poukázal na ust. § 36, ods.1, § 62, ods. 1-5, § 75, ods. 1 Zákona o rodine.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu účastníkovi náhradu trov nepriznal.

Obsah odvolania

8. Proti výroku rozsudku o výške výživného a dlžnom výživnom podal odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté výroky rozsudku a v zrušenej časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie. V odvolaní ďalej uviedol, že konaním matky bol vykázaný zo spoločného bytu - preto je nútený bývať v podnájme v Obci F., čím sa jeho výdavky na živobytie len zvýšili (nájom 300,- Eur mesačne, cestovné do Prešova a späť MHD 19,90 eur mesačne a pod. Momentálne je suma 120 eur mesačne za obdobie od 22.09.2018 do 30.09.2019 (dlžné výživné) aj suma 120,- Eur mesačne počnúc 22.09.2018 do budúcnosti (bežné výživné) pre neho príliš vysoká, nakoľko bol nútený za účelom vlastného prežitia zobrať aj pôžičku vo výške 600,- Eur, ktorú spláca v splátkach po 28,31 Eur a ďalej uhrádza aj mesačné poistenie v sume 23,43 Eur. Uvedené výdavky nezahŕňajú výdavky na stravu, ošatenie a hygienu. Je zamestnaný s priemerným príjmom 721,80 Eur mesačne. Momentálne je schopný uhrádzať sumu maximálne vo výške 80,- eur mesačne. V čase, keď musel opustiť spoločnú domácnosť na účte mali 2.665,43 Eur. Polovica z toho je 1.332,71eur. Z tejto sumy nedostal ani cent, čo povedala na pojednávaní aj matka. Nesúhlasí s dlžným výživným. Príjem matky za mesiac október jej príjem bol 586,82 Eur a nie ako sa uvádza v odôvodnení obidvoch rozsudkov, že príjem je 501.- Eur.

9. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla odvolanie otca zamietnuť ako nedôvodné.

Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu v napadnutých častiach prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) .

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z.).

Podľa § 62 ods. 2 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Otec v odvolaní namieta, že v dôsledku konania matky bol vykázaný zo spoločného bytu, v dôsledku čoho bol nútený si nájsť podnájom a v tejto súvislosti má zvýšené výdavky na bývanie. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že otcovi mal. X. bol uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 10C 44/2018-30 (čl. 12) uložený zákaz dočasne vstupovať do bytu. Odvolaciemu súdu v tomto konaní neprináleží preskúmať obsah súdneho rozhodnutia v inom konaní, preto sa obmedzí na konštatovanie, že súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bolo takéto obmedzenie, resp. zákaz otcovi uložený mal tento návrh za dostatočne osvedčený a potrebu pre jeho nariadenie za preukázanú. V žiadnom prípade nemožno vinu za to, že otec musel opustiť spoločnú domácnosť pripísať matke mal. X. a prihliadať na túto skutočnosť pri určení výšky výživného pre maloleté dieťa. Naopak, je dôvodné sa domnievať, že dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia bolo neprimerané správanie sa zo strany otca a prevencia pred domácim násilím.

14. Otec v odvolaní uvádza, že pri svojom odchode zo spoločnej domácnosti nechal na spoločnom účte peňažné prostriedky v sume, ktorá zodpovedá súdom určenému dlžnému výživnému, preto namieta určenie dlžného výživného. Z obsahu spisu nevyplýva, aby otec tieto svoje tvrdenia podložil akýmkoľvek dôkazom. Naopak, matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca predložila výpis z bankového účtu (čl. 101-102), z ktorého vyplýva, že v deň, kedy otec opustil spoločnú domácnosť bol zostatok na účte 296,21 Eur.

15. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, otec mal. X. je zamestnaný v spoločnosti Unistav, s.r.o. Jeho priemerná mesačná mzda za 07/2018-07/2019 predstavovala sumu 721,80 Eur.

16. Vyživovacia povinnosť voči deťom, ktoré sú odkázané na svojich rodičov, je prvoradou povinnosťou rodiča a táto má prednosť pred ostatnými výdavkami. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia. Napriek tomu, judikatúra súdov v súčasnosti zastáva názor, že výška výživného by sa mala pohybovať v rozsahu 20 -30 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné vzhľadom na podobnosť právneho prostredia zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“, podľa ktorého výška výživného na dieťa vo veku 10 - 14 rokov by mala predstavovať 15 - 19 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Vychádzajúc z čistého príjmu otca vo výške 721,80 Eur mesačne, výška súdom určeného výživného na mal. X. predstavuje 16,60% z tohto príjmu. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií dospel k záveru, že takto určené výživné je primerané reálnym zárobkovým schopnostiam, možnostiam otca a jeho majetkovým pomerom.

17. Ani ďalšie odvolacie námietky otca nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v jeho napadnutých častiach. Odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa §387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).